

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM
.....000.....**

LÊ DUY NAM

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOA TRONG DẠY HỌC
MÔN TIẾNG ANH CHO HỌC SINH THPT MIỀN NÚI
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC
Mã số: 60 14 05**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS Phạm Hồng Quang

THÁI NGUYÊN - 2011

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này là kết quả của quá trình học tập tại Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên và quá trình công tác của bản thân tại trường THPT trên địa bàn huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên trong các năm qua.

Với tình cảm chân thành, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn đến quý thầy cô giáo đã tham gia giảng dạy lớp cao học khoá 17 chuyên ngành Quản lý giáo dục, Khoa Sau Đại học, Khoa Tâm lý - Giáo dục của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo Thái Nguyên, Phòng Giáo dục Trung học - Sở Giáo dục và Đào tạo Thái Nguyên, tất cả cán bộ quản lý và các thầy cô giáo giảng dạy bộ môn Tiếng Anh của 03 trường trung học phổ thông trên địa bàn huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo điều kiện cho tác giả trong quá trình học tập và hoàn thành đề tài luận văn này.

Đặc biệt tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS Phạm Hồng Quang đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tác giả nghiên cứu đề tài và hoàn chỉnh luận văn.

Mặc dù bản thân đã rất cố gắng nhưng chắc chắn luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, rất mong được nhận những ý kiến đóng góp bổ sung của quý thầy cô cùng các đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2011

Tác giả luận văn

Lê Duy Nam

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	Trang
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
5. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	4
6. Phương pháp nghiên cứu.....	5
7. Đóng góp của đề tài.....	5
8. Cấu trúc của luận văn.....	6

CHƯƠNG I

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOÁ TRONG DẠY HỌC BỘ MÔN TIẾNG ANH Ở TRƯỜNG THPT MIỀN NÚI TỈNH THÁI NGUYÊN

1.1 Tổng quan về vấn đề nghiên cứu	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản	12
1.2.1. Quản lý hoạt động dạy học.....	12
1.2.2. Quản lý hoạt động ngoại khoá	14
1.3. Cơ sở tâm lý học - giáo dục học của việc tổ chức hoạt động ngoại khóa	17
1.3.1. Cơ sở tâm lý học... ..	17
1.3.2. Cơ sở giáo dục học.....	19
1.4. Vai trò ý nghĩa của hoạt động ngoại khoá tiếng Anh trong việc nâng cao chất lượng giáo dục học sinh	20
1.5. Quản lý hoạt động ngoại khoá trong dạy học bộ môn tiếng Anh.....	23
<i>Tiểu kết chương 1</i>	29

CHƯƠNG 2

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOÁ TRONG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH Ở TRƯỜNG THPT MIỀN NÚI HUYỆN VÕ NHAI, TỈNH THÁI NGUYÊN

2.1. Vài nét về học sinh miền núi và giáo dục huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên	30
--	----

2.1.1. Về giáo dục huyện Võ Nhai.....	30
2.1.2. Về học sinh miền núi.....	31
2.2. Thực trạng nhận thức, quản lí và các điều kiện tổ chức hoạt động ngoại khoá của các trường THPT trên địa bàn huyện Võ Nhai.....	32
2.2.1. Nhận thức về hoạt động ngoại khoá bộ môn tiếng Anh trong các nhà trường THPT Huyện Võ Nhai.....	33
2.2.2. Thực trạng về công tác quản lí hoạt động ngoại khoá bộ môn tiếng Anh.....	39
2.2.2.1. Các biện pháp quản lí hoạt động ngoại khóa đang thực hiện.....	39
2.2.2.2. Thực trạng hoạt động dạy tiếng Anh của giáo viên.....	43
2.2.2.3. Thực trạng hoạt động học tiếng Anh của học sinh THPT miền núi.....	45
2.2.2.4. Thực trạng các điều kiện tổ chức hoạt động ngoại khoá bộ môn tiếng Anh.....	45
2.2.2.5. Hiệu trưởng hướng dẫn thực hiện hoạt động ngoại khoá tiếng Anh.....	49
2.3. Thực trạng tổ chức hoạt động ngoại khoá bộ môn.....	49
2.3.1. Khái quát chung.....	49
2.3.2. Đánh giá cụ thể thực trạng tổ chức một số hình thức hoạt động ngoại khoá tiếng Anh.....	51
2.4. Kết quả tổ chức hoạt động ngoại khoá tiếng Anh.....	52
2.5. Đánh giá chung về thực trạng tổ chức hoạt động ngoại khoá bộ môn tiếng Anh ở 3 trường.....	54
2.5.1. Ưu điểm.....	54
2.5.2. Hạn chế.....	56
Tiểu kết chương 2.....	58

CHƯƠNG 3

MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOÁ TRONG DẠY HỌC BỘ MÔN TIẾNG ANH CHO HỌC SINH THPT MIỀN NÚI TỈNH THÁI NGUYÊN

3.1. Một số nguyên tắc đề xuất các biện pháp.....	60
3.2. Hệ thống các biện pháp.....	60
3.2.1. Biện pháp 1: Tuyên truyền nâng cao nhận thức về tác dụng của hoạt động ngoại khóa trong dạy học bộ môn tiếng Anh cho giáo viên và học sinh.....	60

3.2.2. Biện pháp 2: Nâng cao năng lực lập kế hoạch cho hiệu trưởng, tổ trưởng bộ môn tiếng Anh trong việc tăng cường quản lý hoạt động ngoại khoá.....	63
3.2.3. Biện pháp 3: Rèn luyện kỹ năng cho giáo viên tiếng Anh về tổ chức hoạt động ngoại khoá	69
3.2.4. Biện pháp 4: Xây dựng các điều kiện để tổ chức tốt hoạt động ngoại khóa môn tiếng Anh.....	74
3.2.5. Biện pháp 5: Tổ chức đa dạng hình thức ngoại khóa tiếng Anh và kết hợp với các bộ môn	77
3.2.6. Biện pháp 6: Trao đổi kinh nghiệm giữa các trường.....	79
3.2.7. Biện pháp 7: Sử dụng phối kết hợp các biện pháp.....	81
3.3. Khảo nghiệm.....	82
3.4. Một số kết luận chung về tính khả thi và tầm quan trọng của các biện pháp qua khảo nghiệm	85
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong giai đoạn công nghiệp hoá-hiện đại hoá đất nước, với đường lối đổi mới và chính sách mở cửa, hội nhập quốc tế của Đảng và Nhà nước ta hiện nay, ngoại ngữ đóng vai trò hết sức quan trọng. Do đó có thể khẳng định rằng việc dạy và học bộ môn ngoại ngữ chiếm vị trí rất quan trọng trong công tác giáo dục và đào tạo ở nước ta. Điều này được thể hiện thông qua các đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước;

Nghị quyết số 40/2000/QH10 của Quốc hội khoá 10 về đổi mới chương trình giáo dục phổ thông đã yêu cầu xây dựng đề án dạy và học ngoại ngữ ở trường phổ thông đến năm 2010

Ngày 11/6/2001, Thủ tướng chính phủ ra Chỉ thị số 14/2001/CT-TTg về đổi mới chương trình và sách giáo khoa phổ thông, trong đó yêu cầu xây dựng đề án “Giảng dạy, học tập ngoại ngữ trong trường phổ thông.”

Báo cáo của Chính phủ tại kì họp thứ 6 Quốc hội khoá XI (12/2004) cũng đã nêu lên một trong những giải pháp đẩy mạnh khả năng chủ động hợp tác quốc tế trong giáo dục là “Triển khai chiến lược dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân, tập trung chủ yếu vào tiếng Anh, khuyến khích dạy và học ngoại ngữ thứ hai. Cho phép một số cơ sở giáo dục đại học và sau đại học giảng dạy song ngữ (bằng tiếng Việt và tiếng nước ngoài) ở một số môn học, ngành học.”

Kỳ họp thứ 7 của Quốc hội khóa XI đã thông qua Luật giáo dục (sửa đổi), trong đó có quy định tại Điều 7, mục 3 như sau: “Ngoại ngữ được quy định trong chương trình giáo dục là ngôn ngữ được sử dụng phổ biến trong giao dịch quốc tế. Việc tổ chức dạy ngoại ngữ trong nhà trường và cơ sở giáo dục khác cần bảo đảm để người học được học liên tục và có hiệu quả” [13;6]

Chính vì bộ môn ngoại ngữ có vai trò quan trọng như đã nêu ở trên, nên trong những năm vừa qua công tác đào tạo giáo viên ngoại ngữ, công tác quản lý dạy học, công tác giảng dạy ngoại ngữ ngày càng đòi hỏi, yêu cầu cao hơn về chất lượng và hiệu quả.

Việc đổi mới chương trình, phương pháp, hình thức dạy học luôn được quan tâm hàng đầu. Vấn đề đặt ra là làm thế nào để nâng cao chất lượng dạy học môn tiếng Anh đáp ứng yêu cầu hiện nay về sử dụng ngoại ngữ trong thời kỳ hội nhập. Việc dạy và học tiếng Anh không đơn thuần chỉ để lấy chứng chỉ, để thi tốt nghiệp THPT, mà nó đòi hỏi phát triển đầy đủ các kỹ năng ở người học, đặc biệt là kỹ năng giao tiếp, nghe, nói. Để giải quyết vấn đề nêu trên, đối các cấp quản lý giáo dục cũng như các nhà trường đang từng bước tìm ra các giải pháp. Một trong những giải pháp đang được các nhà trường quan tâm, đó là việc tổ chức hoạt động ngoại khóa bộ môn trong nhà trường, hoạt động ngoại khóa bộ môn được xem là một hình thức tổ chức dạy học quan trọng, là một trong những con đường để thực hiện đổi mới phương pháp dạy học theo định hướng phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của học sinh, phù hợp với đặc điểm của từng lớp học, môn học, bồi dưỡng phương pháp tự học, rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức đó vào thực tiễn, tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui, hứng thú học tập cho học sinh.

Tuy vậy, nhìn chung, hiệu quả các hoạt động dạy học nói chung và hoạt động ngoại khóa môn tiếng Anh chưa cao. Khả năng sử dụng ngoại ngữ của học sinh yếu, đặc biệt là ở vùng núi, vùng có đối tượng người học, học sinh hầu hết là người dân tộc thiểu số, điều kiện sống, học tập và giảng dạy còn nhiều thiếu thốn, khó khăn, chất lượng dạy học rất thấp. Nguyên nhân là do việc tổ chức quản lý dạy và học ngoại ngữ còn nhiều hạn chế, một bộ phận giáo viên dạy ngoại ngữ còn yếu kém về năng lực chuyên môn, lạc hậu về phương pháp, cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ cho việc dạy và học ngoại ngữ còn nghèo nàn, lạc

hậu, đối tượng người học đa số là người dân tộc thiểu số có vốn từ tiếng Việt ít, nhút nhát trong tham gia các hoạt động, ngại giao tiếp và khả năng giao tiếp hạn chế... Vì vậy nhiệm vụ cấp thiết đặt ra là làm thế nào để nâng cao được chất lượng dạy ngoại ngữ nói chung và chất lượng dạy Tiếng Anh cho học sinh THPT miền núi nói riêng, giúp học sinh THPT miền núi khắc phục hạn chế vùng miền, học tiếng Anh tốt hơn và đặc biệt là phát triển các kỹ năng tốt hơn thông qua hoạt động ngoại khóa. Là một cán bộ quản lý, vừa là một giáo viên trực tiếp giảng dạy môn Tiếng Anh ở một trường THPT miền núi. Tôi luôn quan tâm đến việc làm thế nào để quản lý tốt hoạt động ngoại khóa trong dạy học môn Tiếng Anh với mục tiêu làm cho giáo viên phát huy tính tự chủ sáng tạo trong hoạt động dạy, khơi dậy tính tích cực trong tham gia hoạt động của học sinh nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy môn tiếng Anh. Thông qua hoạt động ngoại khóa, giúp học sinh không chỉ có kiến thức để tham gia kỳ thi tốt nghiệp mà còn có thể phát triển tốt các kỹ năng, đặc biệt là kỹ năng giao tiếp, cải thiện hạn chế của học sinh miền núi về khả năng tham gia các hoạt động tập thể, hoạt động ngoại khóa và mong muốn góp phần đào tạo thế hệ trẻ có năng lực tiếng Anh phục vụ cho bối cảnh đất nước trước thềm hội nhập. Chính vì lý do trên tôi quyết định chọn đề tài: “ ***Quản lý hoạt động ngoại khóa trong dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh THPT miền núi tỉnh Thái Nguyên*** ” làm đề tài luận văn tốt nghiệp.

2. Mục đích nghiên cứu:

Nghiên cứu công tác quản lý và tổ chức hoạt động ngoại khóa bộ môn tiếng Anh ở nhà trường THPT, từ đó đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động này một cách có hiệu quả để góp phần nâng cao chất lượng học tập của học sinh.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu

Công tác quản lý hoạt động ngoại khóa trong dạy học môn tiếng Anh của các trường THPT ở huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên.

3.2. Đối tượng nghiên cứu

Các biện pháp quản lý hoạt động ngoại khóa trong dạy học môn tiếng Anh của các trường THPT huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu

4.1. Nghiên cứu cơ sở lý luận của biện pháp quản lý hoạt động ngoại khóa trong dạy học tiếng Anh ở trường THPT

4.2. Nghiên cứu thực trạng quản lý hoạt động ngoại khóa trong dạy học môn tiếng Anh ở các trường THPT ở huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên và nguyên nhân của thực trạng đó

4.3. Đề xuất một số biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động ngoại khóa trong dạy học môn tiếng Anh ở các trường THPT ở huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên

5. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài

5.1. Giới hạn nội dung nghiên cứu

Đề tài chỉ nghiên cứu một số biện pháp quản lý hoạt động ngoại khóa trong dạy học môn tiếng Anh của các trường THPT huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên.

5.2. Giới hạn địa bàn nghiên cứu

Đề tài chỉ nghiên cứu ở 3 trường THPT thuộc huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên

Trường THPT Võ Nhai

Trường THPT Hoàng Quốc Việt

Trường THPT Trần Phú

5.3 Giới hạn khách thể điều tra

Đề tài tiến hành khảo sát trên các đối tượng cụ thể sau:

- 3 Hiệu trưởng

- 5 Hiệu phó

- 3 Tổ trưởng tổ chuyên môn
- 3 Nhóm trưởng tổ bộ môn
- 16 Giáo viên dạy tiếng Anh
- 120 HS của các khối lớp

6. Phương pháp nghiên cứu

- **Nhóm phương pháp nghiên cứu lý luận:** Nghiên cứu các tài liệu có liên quan đến công tác quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn: các bài báo trong các tạp chí, các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo công tác hoạt động ngoại khóa, sách và các công trình nghiên cứu khoa học, phân tích, đánh giá tìm ra các cơ sở lý luận đã được nghiên cứu và những vấn đề cần giải quyết.

- **Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn:**

Khảo sát qua:

- + Bảng hỏi
- + Tham dự các hoạt động ngoại khóa bộ môn
- + Phỏng vấn cán bộ quản lý nhà trường, giáo viên, học sinh.

nhằm đánh giá đúng thực trạng quản lý và tổ chức các hoạt động ngoại khóa bộ môn và kết quả của nó.

- **Phương pháp toán thống kê** để xử lý số liệu

7. Đóng góp của đề tài:

Đề tài hệ thống hoá lại lý luận tổ chức và quản lý các hoạt động ngoại khóa môn tiếng Anh, đưa ra bức tranh về thực trạng công tác quản lý hoạt động này, làm rõ hơn vai trò quan trọng của nó đối với việc nâng cao chất lượng dạy học môn tiếng Anh, các kỹ năng sử dụng tiếng Anh của học sinh ở trường THPT miền núi - một vấn đề bức xúc hiện nay và đưa ra một số biện pháp quản lý hoạt động ngoại khóa môn tiếng Anh có hiệu quả để giúp các nhà trường THPT miền núi tổ chức tốt hoạt động này.